

Nieuwsbrief PFR Updates

Nummer 3, 2026

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2026:203](#) 06-02-2026

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2026:132](#) 30-01-2026

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2026:126](#) 30-01-2026

[Hoge Raad, ECLI:NL:PHR:2026:43](#) 23-01-2026

[Hoge Raad, ECLI:NL:PHR:2026:112](#) 23-01-2026

Hof

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2026:113](#) 30-01-2026

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2026:103](#) 21-01-2026

Rechtbank

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2026:710](#) 29-01-2026

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2026:699](#) 21-01-2026

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2026:314](#) 07-01-2026

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2025:26923](#) 22-12-2025

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2025:8904](#) 14-11-2025

RECHTSPRAAK

Kinderalimentatie en onderhoudsbijdrage jongminderjarige en berekening alimentatie met kinderen uit twee relaties. Invulling van omgangsregeling wordt overgelaten aan het kind in het licht van het mogelijke risico op ouderverstoting.

Feiten en omstandigheden

De vader en de moeder hadden samen een relatie, waarbinnen een minderjarige zoon (geboren in 2009) en een inmiddels jongmeerderjarige dochter (geboren in 2005) zijn geboren. De vader heeft inmiddels een nieuwe relatie, waarbinnen twee kinderen zijn geboren.

Aanvankelijk was er sprake van gezamenlijk gezag, en een zorgregeling in de vorm van co-ouderschap. In 2021 heeft de moeder een verzoekschrift ingediend en verzocht dat het gezamenlijk gezag beëindigd wordt en de moeder eenhoofdig gezag krijgt; dat de zoon de invulling van de omgangsregeling mag bepalen; en dat de vader een bijdrage van € 250 per maand per kind moet betalen voor de kosten in verzorging en opvoeding. De verzoeken met betrekking tot het gezag over en de omgang met de dochter zijn inmiddels ingetrokken nu zij meerderjarig is geworden.

Het hof heeft bekrachtigd dan wel besloten dat het gezamenlijk gezag wordt beëindigd; de moeder het gezag over haar zoon krijgt en de zoon invulling kan geven aan de omgangsregeling met zijn vader; en dat de vader € 250 aan de moeder moet voldoen voor de opvoedkosten van de zoon, en € 105 aan de dochter voor levensonderhoud en studie.

Grieven

De vader heeft cassatieberoep ingesteld met betrekking tot de kinderbijdragen en de omgangsregeling. Volgens de vader is bij het vaststellen van de kinderbijdragen onvoldoende rekening gehouden met de onderhoudsverplichtingen jegens zijn kinderen uit zijn nieuwe relatie. Met betrekking tot de omgangsregeling stelt de vader dat de rechtbank het gezamenlijk gezag ten onrechte heeft beëindigd en dat hij het gevoel heeft uit het leven van de kinderen te worden geweerd. Het is de vader onduidelijk waarom de invulling van de omgangsregeling

aan zijn zoon wordt overgelaten, zeker in een situatie waarin mogelijk sprake is van ouderverstoting. Naar zijn idee is dit onvoldoende gemotiveerd.

De moeder geeft aan dat ondanks meerdere hulptrajecten de onderlinge communicatie niet is verbeterd. Dit en het gegeven dat de vader niet betrokken is in het leven van de zoon maakt het moeilijk om invulling te geven aan gezamenlijk gezag. Onder de oude zorgregeling was er sporadisch contact. De zoon stond daarvoor open, maar de vader bleef de druk opvoeren. Volgens de moeder vereist contactherstel dat de vader de verhalen van de kinderen zonder verwijten aanhoort.

Beoordeling en motivering

Met betrekking tot de vaststelling van de kinderbijdragen concludeert de A-G dat de klachten betreffende het niet meenemen van de jongste kinderen in de berekening slagen. Op grond van artikel 1:392 lid 1 BW zijn ouders jegens hun kinderen verplicht tot het verstrekken van levensonderhoud. Hierbij wordt rekening gehouden met de behoeften van het kind enerzijds en de draagkracht van de ouders anderzijds. Wanneer iemand kinderen heeft uit verschillende relaties, maar diens draagkracht onvoldoende is, wordt volgens vaste rechtspraak het beschikbare bedrag in beginsel gelijkelijk verdeeld tussen de kinderen, tenzij bijzondere omstandigheden aanleiding zijn voor een andere verdeling. Ook de bijdrageverplichting van de andere ouder van de kinderen uit de andere relatie is relevant voor het gedeelte dat de onderhoudsplichtige ouder verschuldigd is aan het kind uit de ene relatie. Echter, in de praktijk heeft de rechter niet altijd voldoende gegevens om de draagkracht van deze andere ouder te berekenen. In dat geval kan de rechter een schatting maken of, indien de andere ouder geacht wordt in eigen levensonderhoud te voorzien, ervan uitgaan dat die ouder ten minste voor de helft bijdraagt.

Volgens de A-G heeft het hof bij de berekening van de onderhoudsverplichting buiten beschouwing gelaten dat de vader ook twee kinderen uit een andere relatie heeft, en is het hof niet toegekomen aan de vraag of de vader voldoende draagkracht heeft om te voldoen aan zijn onderhoudsverplichting jegens alle vier de kinderen, en hoe deze dan verdeeld moet worden. Dat de vader nauwelijks informatie over de jongste kinderen heeft gegeven, is geen reden om de kinderen geheel buiten beschouwing te laten. Het hof had daarentegen een schatting moeten en kunnen maken op basis van de voorhanden gegevens.

Wat betreft de omgangsregeling concludeert de A-G dat de klacht dat het in stand laten van de omgangsregeling, waarbij de zoon de invulling daarvan bepaalt, onvoldoende gemotiveerd is faalt. Het hof heeft gemotiveerd dat het de door de vader verzochte omgangsregeling niet in het belang van de zoon acht. Hierbij noemt het hof dat er al geruime tijd geen contact was, de

zoon geen behoefte voelt om het contact op te pakken en dat de zoon al (bijna) 16 jaar is. Over het risico op ouderverstoting merkt de A-G op dat tijdens de mondelinge behandeling en het hulptraject ouderschapsbemiddeling de vader heeft verklaard dat hij het idee heeft dat er sprake is van ouderschapsverstoting en vervreemding. Echter, het blijft bij het uiten van een vermoeden door de vader zonder concrete aanknopingspunten te noemen. De moeder heeft aangegeven open te staan voor contact tussen de kinderen en hun vader. Zij heeft haar aanvankelijke verzoek tot ontzegging van omgang gedurende de rechtsgang gewijzigd in een verzoek tot een omgangsregeling waar de zoon invulling aan kan geven. De advocaat van de moeder en dochter heeft ter zitting ook verklaard dat de zoon toe is aan hulp na zijn diploma, waarna het contact wellicht weer opgepakt kan worden. Dit strookt niet met het beeld van ouderverstoting.

Conclusie

De klacht met betrekking tot de vaststelling van de kinderbijdragen slaagt. De klacht met betrekking tot de omgangsregeling faalt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 23-01-2026

ECLI: ECLI:NL:PHR:2026:112

Zaaknummer: 25/01181

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Vaststelling vaderschap. Moeder is na overlijden van vader zwanger geworden via postmortaal gebruik van een embryo.

Feiten en omstandigheden

In 2020 zijn de moeder en de vader gehuwd en datzelfde jaar is de vader overleden. Toen de vader nog leefde, is de moeder via een ivf-behandeling zwanger geraakt van een zoon die in 2021 is geboren. De vader heeft schriftelijke toestemming gegeven aan de moeder om in het geval van zijn overlijden de overige, ingevroren embryo's gedurende een periode van vijf jaar te bewaren voor een toekomstige zwangerschap. In 2025 wordt een tweede kind geboren, na postmortaal gebruik van een van de ingevroren embryo's. De kliniek bevestigt dat de overleden vader de biologische vader van het kind is.

Grieven (in geval van hof en hoger) of verzoekschrift

De moeder verzoekt het ouderschap van de vader over het tweede kind vast te stellen. De bijzondere curator, die op grond van artikel 1:2 BW benoemd was om de toen nog ongebooren vrucht te vertegenwoordigen, steunt het verzoek van de moeder.

Beoordeling en motivering

Dankzij de overlegde brief van de kliniek staat vast dat de vader de biologische vader van het tweede kind is, en dat hij de voormalige levensgezel van de moeder was, die heeft ingestemd met de daad die de verwekking van het tweede kind tot gevolg heeft gehad. Het is in het belang van het kind dat haar afstamming wordt vastgesteld. Om die reden wijst de rechtbank het verzoek toe.

Conclusie

Het verzoek om vaststelling van het ouderschap van de inmiddels overleden vader wordt toegewezen.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 22-12-2025

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2025:26923

Zaaknummer: C/09/688469 / FA RK 25-5321

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek voornaamswijziging afgewezen wegens onvoldoende zwaarwichtig belang.

Feiten en omstandigheden

Het verzoek strekt tot wijziging van de voornamen van verzoeker.

Beoordeling en motivering

De rechtbank kan wijziging van de voornamen gelasten op verzoek van de betrokken persoon als daarvoor een voldoende zwaarwichtig belang bestaat (art. 1:4 BW). Voor de vraag wanneer sprake is van een voldoende zwaarwichtig belang moet worden aangesloten bij de EHRM-jurisprudentie. Voornamen dienen als identificatiemiddel van personen binnen een familie en in het maatschappelijk verkeer, en vallen hierdoor onder het begrip privéleven (art. 8 EVRM), dat inmenging door openbaar gezag in beginsel verbiedt. Niet elke regulering is echter een inmenging; een weigering tot voornaamswijziging is niet zonder meer ongeoorloofd en vergt telkens een onderzoek naar een 'fair balance' tussen de belangen van het individu en die van de staat, met inachtneming van een zekere beoordelingsvrijheid voor staat/rechter. Of sprake is van een ongerechtvaardigde inmenging hangt af van de mate van ongemak en overlast voor betrokkene, waarbij alle feiten en omstandigheden worden meegewogen.

Verzoeker voert aan dat hij al sinds zijn geboorte met zijn roepnaam wordt aangesproken en dat officiële voornamen hier niet mee overeenkomen. Verzoeker ervaart hierdoor hinder en stelt dat het ook vaak fout gaat in officiële documenten, wat gedoe, onnodige vertraging en soms ook kosten oplevert. Ook identificeert verzoeker zich niet met de katholieke oorsprong van de voornamen en vindt verzoeker het vreemd dat een van de voornamen een vrouwelijke naam is.

De rechtbank oordeelt dat geen sprake is van een voldoende zwaarwichtig belang bij wijziging van de voornamen van verzoeker. Het is heel gebruikelijk dat iemands officiële voornamen niet overeenkomen met de in het dagelijks leven gehanteerde roepnaam. Dat verzoeker daarvan enige hinder ondervindt, levert op zichzelf geen zwaarwichtig belang op bij wijziging van de voornamen. Het belang bij naamsconsistentie dient in dit geval naar het oordeel van de

rechtbank zwaarder te wegen.

Conclusie

De rechtbank wijst het verzoek af.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 14-11-2025

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2025:8904

Zaaknummer: C/01/414841 / FA RK 25/163

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Familierecht. Ouderlijk gezag (art. 1:253c BW). Toekenning van gezag om te voorkomen dat de vader geheel uit het leven van de minderjarige wordt geweerd.

Feiten en omstandigheden

Partijen zijn de ouders van de minderjarige. De minderjarige woont bij zijn moeder. De zaak betreft een vader die omgang met en informatie over zijn kind wenst te krijgen maar daarin wordt tegengewerkt door de moeder. In 2024 heeft de rechtbank bepaald dat aan de vader voortaan mede het gezag over de minderjarige zal toekomen en dat de moeder de vader maandelijks dient te informeren over het welzijn en de ontwikkeling van de minderjarige, op straffe van een dwangsom. De moeder is in hoger beroep gekomen tegen de beslissing van de rechtbank. Het hof heeft in 2025 de beschikking van de rechtbank bekrachtigd en, in navolging van de rechtbank, de vader mede met het gezag over de minderjarige belast om te voorkomen dat hij geheel uit het leven van de minderjarige wordt geweerd. De moeder betoogt in cassatie dat het hof heeft nagelaten om te onderzoeken of het recht van de vader op 'family life' met de minderjarige kan worden verwezenlijkt door middel van zijn recht op informatie (art. 1:377b en 1:377c BW) en recht op omgang (art. 1:377a BW), zonder hem mede te belasten met het gezag over de minderjarige (art. 1:253c BW).

Beoordeling en motivering

Het cassatiemiddel van de moeder bestrijdt de beslissing van het hof om de vader op grond van artikel 1:253c BW mede te belasten met het gezag over de minderjarige. Het hof heeft voor deze beslissing het volgende aangevoerd.

De moeder biedt de vader niet de mogelijkheid om als vader betrokken te zijn bij het leven van de minderjarige. Ondanks het bepaalde in de bestreden beschikking (de beschikking van de rechtbank van 2024) heeft de moeder de vader niet geïnformeerd over de minderjarige en zijn de dwangsommen verbeurd. Hoewel gezamenlijk gezag van deze ouders het risico in zich bergt dat het kind klem komt te zitten tussen de twee ouders, leidt eenhoofdig gezag er in dit geval toe dat de andere ouder geheel uit het leven van het kind wordt geweerd. Het hof was

van oordeel dat in dit geval het toewijzen van gezamenlijk gezag een van de instrumenten is die de rechter kan benutten om het recht op 'family life' tussen het kind en de andere ouder toch te verwezenlijken. Ook waren er volgens het hof geen indicaties dat de vader zijn gezag zal misbruiken. Het hof stelde dat het voor (de identiteitsontwikkeling van) de minderjarige van essentieel belang is om te weten wie zijn vader is en het gezag daarbij een eerste minimale stap is.

Het cassatiemiddel heeft betrekking op het oordeel van het hof dat het toekennen van gezag in dit geval de enige manier voor de vader lijkt te zijn om op zijn minst informatie over de minderjarige te krijgen en, indien dat mogelijk is, dit ook uit te breiden naar contact, waar de minderjarige ook recht op heeft, alsmede het oordeel van het hof dat eenhoofdig gezag van de moeder in dit geval ertoe leidt dat de vader geheel uit het leven van de minderjarige wordt geweerd (r.o. 5.4.2 (in verbinding met r.o. 4.4 van de eindbeschikking van de rechtbank) en r.o. 5.4.3). Volgens het middel heeft het hof hiermee blijk gegeven van een onjuiste rechtsopvatting, althans is de beslissing van het hof onbegrijpelijk. Het middel voert hiertoe aan dat het hof heeft miskend dat de vader ook als niet met het gezag belaste ouder informatie over de minderjarige kan krijgen op grond van zijn recht op informatie (art. 1:377b en 1:377c BW) en contact met de minderjarige kan hebben op grond van zijn recht op omgang (art. 1:377a BW). Het hof heeft nagelaten om te onderzoeken of het recht van de vader op 'family life' met de minderjarige verwezenlijkt kan worden door middel van zijn recht op informatie en recht op omgang, zonder hem mede te belasten met het gezag over de minderjarige.

De P-G kan, gelet op het voorgaande, het middel niet volgen waar het betoogt dat het hof heeft nagelaten om te onderzoeken of het recht van de vader op 'family life' met de minderjarige kan worden verwezenlijkt op grond van zijn recht op informatie (art. 1:377b en 1:377c BW) en recht op omgang (art. 1:377a BW), zonder hem mede te belasten met het gezag over de minderjarige (art. 1:253c BW). Uit r.o. 5.8.2 en 5.12.5 van de bestreden beschikking blijkt immers dat het hof deze mogelijkheden uitdrukkelijk heeft onderzocht, maar gelet op de weigerachtige houding van de moeder om de vader in staat te stellen om zijn recht op informatie en recht op omgang daadwerkelijk uit te oefenen, in r.o. 5.4.3 van de bestreden beschikking ervoor heeft gekozen om de vader mede met het gezag te belasten om te voorkomen dat hij geheel uit het leven van de minderjarige wordt geweerd. De klacht faalt dan ook.

Conclusie

De conclusie strekt tot verwerping van het cassatieberoep. De P-G geeft de Hoge Raad in overweging om de zaak af te doen met toepassing van artikel 81 lid 1 RO.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 23-01-2026

ECLI: ECLI:NL:PHR:2026:43

Zaaknummer: 25/02392

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

***Internationaal privaatrecht; conflictenrecht.
Huwelijksvermogensrecht. Rechtskeuze ten processe voor Nederlands recht; vormvereisten ingevolge artikel 13 Haags
Huwelijksvermogensverdrag 1978 jo. artikel 1:115 lid 1 BW (notariële akte). Motiveringsklachten over toepassing Iraans
huwelijksvermogensrecht. Openbare-orde-exceptie is van openbare orde. Verdeling echtelijke woning; overeenkomst tussen partijen over waarde woning?***

Feiten en omstandigheden

Partijen zijn met elkaar gehuwd in Iran op 12 mei 2005. De vrouw is op 20 februari 2006 in Nederland gaan wonen. De Iraanse huwelijksakte bevat onder meer de volgende clausule:

‘A: De vrouw stelt de voorwaarde dat wanneer de echtscheiding niet de wens van de vrouw is en conform de bevinding van de rechtbank de vrouw haar taken als echtgenote heeft uitgevoerd en geen onzedelijk gedrag heeft begaan, de man verplicht is om de helft van zijn aanwezige vermogen, dat hij tijdens het huwelijk heeft opgebouwd, of de gelijke waarde daarvan, conform het besluit van de rechtbank aan de vrouw over te dragen.’

De vrouw heeft onder meer verzocht de echtscheiding uit te spreken en de scheiding en deling van de huwelijksgoederengemeenschap vast te stellen overeenkomstig haar voorstel. Ook heeft zij verzocht dat aan haar wordt betaald de helft van de vermogensaanwas van de man in de periode waarin Iraans recht van toepassing was op het huwelijksvermogensregime.

De rechtbank heeft de echtscheiding uitgesproken. Zij heeft geoordeeld dat de vrouw over de periode dat Iraans recht van toepassing is (van 12 mei 2005 tot 20 februari 2006) geen vordering heeft op de man, omdat zij zelf de echtscheiding heeft aangevraagd. De rechtbank acht de eerdergenoemde clausule niet in strijd met de Nederlandse openbare orde. Ten aanzien van de echtelijke woning, de hypothecaire lening en de daaraan verbonden levensverzekering, heeft de rechtbank overwogen dat partijen het erover eens zijn dat die aan

de man moeten worden toegedeeld. De rechtbank heeft aan de overname van de woning door de man een voorwaarde verbonden.

Het hof heeft bij tussenbeschikking een onderzoek bevolen door het Internationaal Juridisch Instituut (IJI) naar de inhoud van het Iraans huwelijksvermogensrecht. Daartoe heeft het hof eerst overwogen dat het huwelijksvermogensregime van partijen wordt beheerst door Iraans recht. Het hof overweegt daarna dat een regeling zoals omschreven in de onderhavige huwelijksvoorwaarden in strijd met de openbare orde moet worden geacht. In zijn rapport heeft het IJI geconcludeerd dat het naar Iraans huwelijksvermogensrecht mogelijk is dat de vrouw ook zonder de gewraakte bepaling een aanspraak ontleent aan de huwelijksvoorwaarden en daarmee aanspraak maakt op de helft van het tijdens het huwelijk verworven vermogen van de man. Naar Iraans huwelijksvermogensrecht zijn partijen bevoegd om hun huwelijksvermogensregime naar vrijheid in te richten en om zodanige financiële regelingen te treffen zonder daaraan voorwaarden te verbinden die te maken hebben met de vraag wie de echtscheiding initieert of met de schuldvraag. De enige voorwaarde is dat de te treffen regelingen niet in strijd mogen zijn met de essentie van het huwelijk (art. 1119 Iraans BW).

Bij eindbeschikking heeft het hof de beschikking van de rechtbank vernietigd voor wat betreft de gelaste wijze van verdeling en de inleidende verzoeken strekkende tot verdeling van de huwelijksgemeenschap alsnog afgewezen. Het heeft daartoe onder meer het volgende overwogen:

‘4.2 Uit het voormelde IJI-rapport volgt dat echtgenoten op grond van artikel 1119 Iraans BW in hun huwelijkscontract mogen afwijken van het Iraans wettelijk stelsel van algehele scheiding van goederen voor zover de overeengekomen bepalingen niet in strijd zijn met de essentie van het huwelijk. (...) Zij mogen wel overeenkomen om het (huwelijks)vermogen (van de man) bij helfte te verdelen in geval van ontbinding van het huwelijk zonder dat daaraan voorwaarden worden verbonden. Dat gebeurt in de praktijk echter bijna nooit. De achtergrond van de standaardclausule (...) is dat het Iraans recht een algehele scheiding van goederen kent en geen sprake is van een (voortdurende) onderhoudsverplichting na het huwelijk. (...)’

4.3 (...) De oorspronkelijk door partijen gesloten huwelijksvoorwaarden zijn onlosmakelijk verbonden met de beschermingsgedachte en bedoeling dat de vrouw bij het einde van het huwelijk door echtscheiding voldoende financieel verzorgd moet achterblijven. De daarmee verband houdende voorwaarde in de huwelijksvoorwaarden dat de vrouw enkel recht heeft op een deel van het tijdens het huwelijk door de man opgebouwde vermogen als zij de echtscheiding niet heeft gewild en zij daaraan geen schuld heeft, dient gezien de rechtspraak van de Hoge Raad wegens strijd met de Nederlandse openbare orde buiten beschouwing te worden gelaten. Als enkel die voorwaarde buiten toepassing zou blijven zou dit tot gevolg

hebben dat de vrouw nu een onvoorwaardelijk recht zou hebben (gekregen) op het vermogen van de man. Dit is naar het oordeel van het hof in de onderhavige zaak in strijd de ratio van deze overeenkomst tussen partijen. Hierbij neemt het hof in aanmerking dat, zoals uit het voornoemde IJI-rapport blijkt, een onvoorwaardelijke verdeling bij helfte van het vermogen in Iran in praktijk bijna nooit voorkomt. Overigens is in dit geval geen sprake van het financieel onverzorgd achterblijven van de vrouw. Immers, de vrouw kan naar Nederlands recht aanspraak maken op partneralimentatie. Daarnaast heeft zij, evenals de man, een goede baan als tandarts met het daarbij horende aanzienlijke inkomen. Evenals de man is zij in staat vermogen op te bouwen. De verzorgingsgedachte speelt hier derhalve geen rol.

4.4 Nu de huwelijkse voorwaarden van partijen voor het overige geen bepalingen ten aanzien van verrekening van vermogen inhouden, geldt naar het oordeel van het hof bij de afwikkeling van de financiële gevolgen van hun huwelijk het Iraans wettelijk stelsel van algehele scheiding van goederen. Het hof acht deze uitkomst gelet op de vergelijkbare inkomens- en vermogenspositie van partijen alleszins gerechtvaardigd. (...)

(...)

4.8 Uit de bestreden beschikking volgt naar het oordeel van het hof expliciet dat er tussen partijen overeenstemming bestond dat de voormalige echtelijke woning te [plaats] aan de man zou worden toegedeeld tegen een waarde van € 940.000,- en dat de man de op de woning rustende hypothecaire geldlening als een eigen schuld zou overnemen en de vrouw ter zake die lening zou vrijwaren. Uit het proces-verbaal van dit hof van de zitting van 8 april 2021 volgt eveneens dat de woning te [plaats] aan de man zou worden toegedeeld voor een bedrag van € 940.000,-. In het proces-verbaal staat letterlijk: “De voorzitter vat samen dat partijen overeenstemming hebben bereikt over de waarde van de woning in die zin dat de waarde van de woning gelijk is aan de hypothecaire geldlening die erop rust.” (...)

De vrouw heeft beroep in cassatie ingesteld. De man heeft voorwaardelijk incidenteel cassatieberoep ingesteld.

Beoordeling van het middel in het principale beroep

Onderdeel II klaagt onder meer dat het hof in de tussenbeschikking heeft miskend dat uit het proces-verbaal van de zitting bij het hof blijkt dat partijen alsnog een rechtskeuze hebben gemaakt voor Nederlands recht. Het stond het hof daarom niet vrij te overwegen dat Iraans recht van toepassing is.

In de tussenbeschikking heeft het hof geoordeeld dat het Haags Huwelijksvermogensverdrag van 14 maart 1978 (het Verdrag) van toepassing is op het huwelijksvermogensregime van

partijen. Op grond van artikel 6 van dit verdrag kunnen de echtgenoten tijdens het huwelijk – dus ook in het kader van een echtscheidingsprocedure – een rechtskeuze doen ter zake van het huwelijksvermogensregime. Volgens artikel 13 van het verdrag moet deze rechtskeuze geschieden in de vorm die voor huwelijkse voorwaarden is voorgeschreven door hetzij het gekozen recht, hetzij het recht van de plaats waar de rechtskeuze wordt gedaan. Een rechtskeuze voor Nederlands recht die in Nederland wordt gedaan, moet dus op grond van artikel 13 van het verdrag in verbinding met artikel 1:115 lid 1 BW geschieden bij notariële akte. Dat betekent dat een ten processe bij de Nederlandse rechter gedane rechtskeuze voor Nederlands recht die is neergelegd in een proces-verbaal van de zitting, niet voldoet. Deze klacht faalt.

De klachten van onderdeel III komen erop neer dat het oordeel van het hof in zijn eindbeschikking over de inhoud van het Iraanse huwelijksvermogensrecht onbegrijpelijk is gemotiveerd in het licht van het rapport van het IJI.

Het hof heeft in de tussenbeschikking de clausule in strijd geacht met de Nederlandse openbare orde. Vervolgens heeft het hof zich de vraag gesteld of de vrouw, gezien de huwelijkse voorwaarden zonder de gewraakte bepaling, naar Iraans huwelijksvermogensrecht nog een aanspraak heeft op het vermogen van de man. Het hof heeft daartoe een onderzoek door het IJI bevolen. In het rapport van het IJI wordt geconcludeerd dat de vrouw in de onderhavige kwestie gezien de huwelijkse voorwaarden zonder het door de openbare orde getroffen en buiten toepassing gelaten onderdeel daarvan naar Iraans huwelijksvermogensrecht nog een aanspraak heeft op het vermogen van de man. In de eindbeschikking heeft het hof overwogen dat uit het IJI-rapport volgt dat echtgenoten op grond van artikel 1119 Iraans BW in hun huwelijkscontract mogen afwijken van het Iraans wettelijk stelsel van algehele scheiding van goederen. Partijen mogen overeenkomen om het (huwelijks)vermogen (van de man) bij helfte te verdelen in geval van ontbinding van het huwelijk zonder dat daaraan voorwaarden worden verbonden. Dat gebeurt in de praktijk echter bijna nooit. Vervolgens heeft het hof in de eindbeschikking – kennelijk oordelend naar Iraans recht – geoordeeld dat de ratio van de door partijen gesloten huwelijkse voorwaarden is gelegen in de beschermingsgedachte en de bedoeling dat de vrouw bij het einde van het huwelijk door echtscheiding voldoende financieel verzorgd moet achterblijven, en dat het in strijd is met deze ratio indien zij nu een onvoorwaardelijk recht zou hebben (gekregen) op het vermogen van de man; hierbij heeft het hof in aanmerking genomen dat een onvoorwaardelijke verdeling bij helfte van het vermogen in Iran in de praktijk bijna nooit voorkomt. Ten slotte heeft het hof overwogen dat, nu de huwelijkse voorwaarden van partijen voor het overige geen bepalingen ten aanzien van verrekening van vermogen inhouden, het Iraans wettelijk stelsel van algehele scheiding van goederen geldt. De weergegeven oordelen

van het hof over de inhoud van het Iraanse recht zijn zonder nadere motivering onbegrijpelijk in het licht van het IJI-rapport. Uit dit rapport blijkt immers dat echtgenoten wel geldig kunnen overeenkomen om het (huwelijks)vermogen (van de man) bij helfte te verdelen in geval van ontbinding van het huwelijk zonder dat daaraan voorwaarden worden verbonden, terwijl uit dat rapport niet blijkt dat naar Iraans recht de rechtsgevolgen van het buiten toepassing laten van een gedeelte van een tussen partijen overeengekomen clause in de huwelijksvoorwaarden moeten worden vastgesteld aan de hand van de ratio van de tussen partijen overeengekomen clause. Uit dit rapport blijkt evenmin dat het feit dat een onvoorwaardelijke verdeling bij helfte van het vermogen in Iran in de praktijk bijna nooit voorkomt, naar Iraans recht in deze zaak van belang is. Deze motiveringsklachten slagen.

Na verwijzing moet het hof aan de hand van het toepasselijke Iraanse recht bepalen in hoeverre de vrouw een huwelijksvermogensrechtelijke aanspraak kan ontlenen aan de huwelijksvoorwaarden in het geval dat de gewraakte bepaling wegens strijd met de Nederlandse openbare orde buiten toepassing blijft. Dit betekent dat het hof moet onderzoeken op welke wijze naar Iraans recht moet worden omgegaan met de omstandigheid dat een gedeelte van een tussen partijen overeengekomen clause in de huwelijksvoorwaarden buiten toepassing blijft.

Onderdeel IV.2 keert zich onder meer met motiveringsklachten tegen de overweging in de eindbeschikking, waarin het hof heeft geoordeeld dat uit de bestreden beschikking volgt dat er tussen partijen overeenstemming bestond dat de woning aan de man zou worden toebedeeld tegen een waarde van € 940.000, dat de man de hypothecaire geldlening zou overnemen en de vrouw ter zake van die lening zou vrijwaren, en dat uit het proces-verbaal van het hof van de zitting eveneens volgt dat de woning aan de man zou worden toegedeeld voor een bedrag van € 940.000. Het onderdeel klaagt dat het onbegrijpelijk is dat het hof heeft aangenomen dat er tussen partijen een overeenkomst met de door het hof bedoelde inhoud bestond. Daartoe voert het onder meer aan dat de rechtbank op verzoek van de vrouw een termijn van drie maanden heeft gesteld voor de overname van de woning door de man tegen een waarde van € 940.000 en heeft bepaald dat de woning bij overschrijding van die termijn moet worden verkocht, en dat het hof onbesproken heeft gelaten dat de vrouw ook tijdens de zitting heeft aangedrongen op verkoop van de woning (aan een derde).

Het hof heeft aangenomen dat er tussen partijen overeenstemming bestond over: (i) de toedeling van de woning aan de man, (ii) de waarde waartegen de woning wordt toegedeeld, en (iii) de overname door de man van de hypothecaire lening met ontslag van de vrouw uit de hoofdelijke aansprakelijkheid. Uit de beschikking van de rechtbank volgt dat tussen partijen overeenstemming bestond over de aspecten (i) en (iii). Uit die beschikking blijkt evenwel dat partijen het niet eens waren over aspect (ii). Daarom heeft de rechtbank de waarde van de

woning zelf vastgesteld. In zoverre heeft het hof een onbegrijpelijke uitleg gegeven aan de beschikking van de rechtbank, door te oordelen dat daaruit volgt dat tussen partijen over alle aspecten overeenstemming bestond. Het oordeel van het hof dat tussen partijen overeenstemming bestond over aspect (ii), berust evenwel ook zelfstandig op een uitleg van het verhandelde ter zitting van het hof. Die uitleg is aan het hof voorbehouden en niet onbegrijpelijk in het licht van het proces-verbaal van die zitting. Zoals overwogen door het hof, volgt uit het proces-verbaal dat de voorzitter ter zitting heeft geresumeerd dat partijen overeenstemming hebben bereikt over de waarde van de woning. Op grond van het proces-verbaal kan niet worden geconcludeerd dat dit resumé van de voorzitter enkel een samenvatting is van hetgeen de advocaat van de man ter zitting heeft aangevoerd en onjuist is. Het hof heeft, anders dan het onderdeel kennelijk aanvoert, niet miskend dat aan de afspraak betreffende de toedeling van de woning aan de man tegen de waarde van € 940.000 een voorwaarde was verbonden, namelijk dat hij de toedeling van de woning met ontslag van de vrouw uit de hoofdelijke aansprakelijkheid voor de hypothecaire lening binnen drie maanden moest realiseren. Het hof heeft geconstateerd dat aan deze voorwaarde niet is voldaan, maar vervolgens geoordeeld dat dit niet rechtvaardigt dat de vrouw niet meer is gebonden aan de overeenkomst met betrekking tot de verdeling van de woning, nu ook zij er een aandeel in heeft gehad dat de man daaraan niet binnen de gestelde termijn uitvoering kon geven. Daarmee heeft het hof ook gerespondeerd op het ter zitting ingenomen standpunt van de vrouw dat de woning moet worden verkocht. Uit het voorgaande volgt dat onderdeel IV.2 faalt.

De overige klachten van het middel kunnen niet tot cassatie leiden. De Hoge Raad motiveert niet waarom hij tot dit oordeel is gekomen met een beroep op artikel 81 lid 1 RO.

Beoordeling van het middel in het voorwaardelijke incidentele beroep

Het incidentele beroep is ingesteld onder de voorwaarde dat een of meer klachten van het middel in het principale beroep slagen. Aan deze voorwaarde is voldaan.

De klacht van onderdeel 1 komt erop neer dat het hof buiten het door de grieven ontsloten gebied is getreden door in de tussenbeschikking de gewraakte bepaling te toetsen aan de openbare orde.

Bij de beoordeling van het onderdeel dient tot uitgangspunt dat de openbare-orde-exceptie in het internationaal privaatrecht in processuele zin van openbare orde is. Dit geldt zowel voor de openbare-orde-exceptie in het commune internationaal privaatrecht (art. 10:6 BW) als voor de openbare-orde-exceptie in internationale regelingen, zoals in artikel 14 van het verdrag. Dit betekent dat zowel de rechter in eerste aanleg als de rechter in hoger beroep ertoe is gehouden ambtshalve de openbare-orde-exceptie toe te passen. Voor de rechter in hoger beroep geldt

deze verplichting ook buiten de grenzen van het door de grieven ontsloten gebied, met dien verstande dat hij de grenzen van de rechtsstrijd in hoger beroep moet respecteren. Anders dan het onderdeel betoogt, geldt de verplichting tot ambtshalve toepassing van de openbare-orde-exceptie ongeacht of sprake is van vreemd recht dat naar zijn inhoud onaanvaardbaar is, of van vreemd recht dat buiten toepassing moet blijven omdat de toepassing ervan zou leiden tot een gevolg dat naar Nederlandse opvattingen niet kan worden geduld. In beide gevallen kan geen toepassing van het vreemde recht plaatsvinden omdat dit in strijd is met fundamentele waarden en beginselen van de Nederlandse rechtsorde. Uit hetgeen hiervoor is overwogen, volgt dat deze klacht faalt. Het hof was gehouden – zoals het ook heeft gedaan – om de openbare-orde-exceptie ambtshalve toe te passen, ook buiten het door de grieven ontsloten gebied. Dat – zoals het hof in de tussenbeschikking heeft overwogen – het ging om vreemd recht dat buiten toepassing moet blijven omdat de toepassing ervan zou leiden tot een gevolg dat naar Nederlandse opvattingen niet kan worden geduld, en niet om vreemd recht dat naar zijn inhoud onaanvaardbaar is, maakt dat niet anders.

De overige klachten van het middel kunnen evenmin tot cassatie leiden. De Hoge Raad motiveert niet waarom hij tot dit oordeel is gekomen met een beroep op artikel 81 lid 1 RO.

Conclusie

De Hoge Raad vernietigt in het principale beroep de beschikking van het hof en verwijst het geding naar een ander hof ter verdere behandeling en beslissing. In het incidentele beroep verwerpt de Hoge Raad het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-01-2026

ECLI: ECLI:NL:HR:2026:126

Zaaknummer: 24/00473

Rechters: M.J. Kroeze, C.E. du Perron, H.M. Wattendorff, S.J. Schaafsma en K. Teuben

Advocaten: H.J.W. Alt en N.C. van Steijn

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Partneralimentatie. Verlaging door hof van door rechtbank vastgestelde alimentatie met ingang van tijdstip gelegen vóór datum van uitspraak in hoger beroep. Miskenning van vereiste behoedzaamheid bij bepaling van ingangsdatum van verlaagd bedrag? Terugbetalingsverzoek ten onrechte afgewezen?

Feiten en omstandigheden

Het hof heeft de door de rechtbank vastgestelde partneralimentatie fors verlaagd, met ingang van 7 september 2023 (datum van inschrijving van de echtscheidingsbeschikking in de registers van de burgerlijke stand), en het verzoek van de man tot terugbetaling van de vanaf die datum te veel betaalde alimentatie afgewezen. Over dit verzoek van de man heeft het hof overwogen:

‘6.15. (...) Volgens vaste rechtspraak van de Hoge Raad (...) staat bij het met terugwerkende kracht verlagen van een onderhoudsbijdrage behoedzaamheid voorop, met name indien dit ingrijpende gevolgen kan hebben voor de onderhoudsgerechtigde in verband met een daardoor in het leven geroepen verplichting tot terugbetaling. Deze behoedzaamheid geldt ook voor de rechter in hoger beroep die met ingang van een vóór zijn uitspraak gelegen datum een zodanige wijziging brengt in de door de rechter in eerste aanleg vastgestelde of gewijzigde bijdrage dat zij kan leiden tot de hiervoor bedoelde ingrijpende gevolgen. Deze behoedzaamheid brengt mee dat de rechter naar aanleiding van hetgeen partijen hebben aangevoerd, zal moeten beoordelen of, en in hoeverre, in redelijkheid van de onderhoudsgerechtigde terugbetaling kan worden verlangd van hetgeen in overeenstemming met diens behoefte aan levensonderhoud reeds is uitgegeven, en dat de rechter, indien dit naar zijn oordeel het geval is, van zijn beoordeling rekenschap zal moeten geven in de motivering. In onderhavig geval heeft de man het hof onvoldoende inzicht gegeven in de bedragen die hij aan de vrouw ten behoeve van haar levensonderhoud heeft betaald. Het verzoek van de man tot terugbetaling van de door de man te veel betaalde partneralimentatie zal daarom als zijnde onvoldoende bepaald worden afgewezen.’

De man heeft beroep in cassatie ingesteld. De vrouw heeft incidenteel cassatieberoep

ingesteld.

Beoordeling van het middel in het incidentele beroep

In de kern voert dit middel, dat de Hoge Raad eerst zal beoordelen, aan dat het hof de ingangsdatum van de door hem verlaagde partneralimentatie heeft bepaald op een tijdstip dat is gelegen vóór de datum van zijn uitspraak, zonder kenbaar de behoedzaamheid te betrachten die volgens het door het hof aangehaalde beoordelingskader is geboden.

Volgens vaste rechtspraak van de Hoge Raad gelden met betrekking tot de door de rechter te bepalen ingangsdatum van een (gewijzigde) partneralimentatie en een eventuele terugbetalingsverplichting de volgende regels:

(i) De rechter die beslist op een verzoek tot wijziging van een eerder vastgestelde bijdrage in het levensonderhoud, zal in het algemeen behoedzaam gebruik moeten maken van zijn bevoegdheid de wijziging te laten ingaan op een vóór zijn uitspraak gelegen datum, met name indien dit ingrijpende gevolgen kan hebben voor de onderhoudsgerechtigde in verband met een daardoor in het leven geroepen verplichting tot terugbetaling van hetgeen in de daaraan voorafgaande periode in feite is betaald of verhaald.

(ii) Deze behoedzaamheid geldt ook voor de rechter in hoger beroep die met ingang van een vóór zijn uitspraak gelegen datum een zodanige wijziging brengt in de door de rechter in eerste aanleg vastgestelde of gewijzigde bijdrage dat zij kan leiden tot de hiervoor bedoelde ingrijpende gevolgen.

(iii) Deze behoedzaamheid brengt mee dat de rechter naar aanleiding van hetgeen partijen hebben aangevoerd, zal moeten beoordelen of, en in hoeverre, in redelijkheid van de onderhoudsgerechtigde terugbetaling kan worden verlangd van hetgeen in overeenstemming met diens behoefte aan levensonderhoud reeds is uitgegeven, en dat de rechter, indien dit naar zijn oordeel het geval is, van zijn beoordeling rekenschap zal moeten geven in de motivering.

In deze regels ligt besloten dat de rechter die een onderhoudsverplichting verlaagt met ingang van een vóór zijn uitspraak gelegen datum, steeds aan de hand van hetgeen ten processe is gebleken, zal moeten beoordelen in hoeverre een daaruit voortvloeiende terugbetalingsverplichting in redelijkheid kan worden aanvaard. Hij is derhalve bij die beoordeling niet afhankelijk van een door de onderhoudsgerechtigde gevoerd, op die terugbetaling betrekking hebbend verweer.

Uit het dictum van de bestreden beschikking volgt dat het hof de door hem verlaagde

partneralimentatie heeft laten ingaan op 7 september 2023, dus op een tijdstip dat is gelegen vóór de datum van zijn beschikking, 19 december 2024. Uit die beschikking blijkt niet dat het hof daarbij de hiervoor bedoelde behoedzaamheid in acht heeft genomen. Het hof heeft niet gemotiveerd waarop zijn keuze berust om de verlaging van de partneralimentatie niet te laten ingaan op of na de datum van zijn beschikking, maar op een eerder gelegen tijdstip. Evenmin heeft het hof – uitgaande van een verlaging van de partneralimentatie met ingang van 7 september 2023 – kenbaar beoordeeld of, en in hoeverre, in redelijkheid van de vrouw terugbetaling kan worden verlangd van hetgeen zij in overeenstemming met haar behoefte aan partneralimentatie reeds heeft uitgegeven in de periode van 7 september 2023 tot 19 december 2024. Op grond van het vorenstaande slaagt deze klacht.

Beoordeling van het middel in het principale beroep

De onderdelen I-1 en 2 van het middel keren zich tegen het oordeel van het hof dat de man onvoldoende inzicht heeft gegeven in de bedragen die hij aan de vrouw heeft betaald en dat zijn verzoek daarom als onvoldoende bepaald wordt afgewezen. Volgens de onderdelen heeft het hof met zijn oordeel de vaste rechtspraak van de Hoge Raad miskend.

Indien de rechter een onderhoudsbijdrage verlaagt met ingang van een tijdstip dat is gelegen vóór de datum van zijn uitspraak en de onderhoudsplichtige in verband daarmee verzoekt om terugbetaling van hetgeen de onderhoudsgerechtigde in de voorafgaande periode te veel heeft ontvangen, moet de rechter aan de hand van de hiervoor weergegeven regels beoordelen of, en in hoeverre, in redelijkheid van de onderhoudsgerechtigde terugbetaling kan worden verlangd van hetgeen laatstgenoemde in overeenstemming met diens behoefte aan levensonderhoud reeds heeft uitgegeven. Aan die beoordeling staat niet in de weg dat de onderhoudsplichtige geen of onvoldoende inzicht heeft gegeven in hetgeen hij in de voorafgaande periode daadwerkelijk heeft betaald. Deze klacht treft dus doel.

De overige klachten van het middel kunnen niet tot cassatie leiden. De Hoge Raad motiveert niet waarom hij tot dit oordeel is gekomen met een beroep op artikel 81 lid 1 RO.

Conclusie

De Hoge Raad vernietigt in het principale en in het incidentele beroep de beschikking van het hof en verwijst het geding naar een ander hof ter verdere behandeling en beslissing.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 30-01-2026

ECLI: ECLI:NL:HR:2026:132

Zaaknummer: 25/00980

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kinderontvoering in een zaak waar kind vaak van woonplek gewisseld is. Geen sprake van worteling. Beroep op de weigeringsgronden van artikel 13 lid 1 sub a en sub b en artikel 13 lid 2 van het Verdrag slaagt niet. Teruggeleiding naar de moeder in Zweden gelast.

Feiten en omstandigheden

De Egyptische vader en Syrische moeder zijn gehuwd geweest en hebben in 2017 samen een kind gekregen, dat ook de Egyptische nationaliteit bezit. De moeder heeft een permanente verblijfsvergunning in Zweden, de vader en het kind verblijven in Nederland.

De vader heeft het kind ontvoerd nadat hij de moeder met een of meerdere mannen in haar woning in Egypte had aangetroffen bij een spontaan bezoek. Toen hebben de vader en zijn familie de moeder mishandeld en het kind meegenomen, waarbij het de moeder niet duidelijk was dat de vader het kind mee zou nemen naar Turkije. In eerste instantie heeft de vader het kind vanuit Egypte overgebracht naar Turkije, waarna de vader het via Griekenland en België mee naar Nederland heeft genomen.

In eerste aanleg heeft de rechtbank besloten dat de vader mee moet werken aan de terugkeer van het kind naar de moeder in Zweden. De vader komt hiertegen in beroep.

Beoordeling en motivering

Egypte, het land waaruit het kind in eerste instantie is meegenomen door de vader, is geen partij bij het Haags Verdrag. Het hof merkt op dat het zich desondanks zo veel mogelijk zal richten naar de inhoud van het Verdrag op basis van de parlementaire geschiedenis. Het hof vindt verder rechtsmacht omdat de vader woonachtig is in Nederland.

Het hof oordeelt dat sprake is van ongeoorloofde overbrenging of vasthouding in de zin van artikel 3 van het Verdrag. De ouders betwisten of Egypte of Turkije de gewone verblijfplaats van het kind was. Het hof stelt de moeder in het gelijk dat dit Egypte is, onder andere omdat het kind de Egyptische nationaliteit heeft, de ouders geen rechtmatige verblijfsstatus hadden in Turkije, de moeder en het kind een huurwoning hadden in Egypte, de moeder de

hoofdverzorger was van het kind, en de moeder een inreisverbod had voor Turkije. Verder had de vader het kind niet zomaar mee mogen nemen naar Turkije, omdat de ouders samen gezag hadden over het kind. Ook heeft de moeder geen duidelijke en ondubbelzinnige toestemming gegeven, nu de vader en zijn familie haar hadden mishandeld, terwijl zij het kind weghaalden.

Het hof gelast onmiddellijke terugkeer in de zin van artikel 12 van het Verdrag. Het hof verwerpt daarbij de stelling van de vader dat het kind geworteld is in Nederland, nu het kind zeer beperkt sociale contacten heeft en niet duidelijk is of de vader en het kind in Nederland kunnen blijven.

De weigeringsgronden van artikel 13 lid 1 sub a van het Verdrag die zien op toestemming of berusting zijn niet van toepassing, omdat de moeder direct in Egypte al juridisch advies heeft gezocht maar haar mogelijkheden onder de Egyptische wet beperkt waren omdat zij overspel had gepleegd en zij ook bezig was met een echtscheidingsprocedure. Direct na het verkrijgen van haar permanente verblijfsvergunning in Zweden, heeft de moeder in Zweden een verzoek tot gezinshereniging met het kind ingediend.

Ook van een ondragelijke toestand in de zin van artikel 13 lid 1 sub b van het Verdrag is geen sprake, omdat de moeder in Zweden beschikt over een sociaal netwerk, zicht heeft op een goede baan na haar opleiding en zich bereid heeft verklaard hulpverlening voor het kind te accepteren. Ook verzet het kind zich niet of onvoldoende tegen de terugkeer, dus van de weigeringsgrond van artikel 13 lid 2 van het Verdrag is ook geen sprake.

Conclusie

Het hof bepaalt dat de vader het kind ofwel naar Zweden moet brengen, of het kind met de benodigde geldige reisdocumenten aan de moeder zal afgeven, zodat zij zelf met het kind terug kan reizen. Ook krijgt de vader een proceskostenveroordeling.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 30-01-2026

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2026:113

Zaaknummer: 200.362.946/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verdeling huwelijksgoederengemeenschap: naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid is het niet onaanvaardbaar dat schenkingen van een Italiaanse moeder binnen de wettelijke gemeenschap van goederen vallen.

Feiten en omstandigheden

De Nederlandse man en Italiaanse vrouw zijn sinds 2017 getrouwd geweest en in 2023 gescheiden. De man en de vrouw waren naar oud Nederlands recht getrouwd in algehele gemeenschap van goederen. De schenkingen van de Italiaanse moeder aan de vrouw vallen in die algemene gemeenschap van goederen en daar is de vrouw het niet mee eens. Italië kent een dergelijk regime niet en de vrouw noch haar moeder had er bij het verkrijgen van de schenkingen rekening mee gehouden dat een uitsluitingsclausule naar Nederlands recht nodig zou zijn om te voorkomen dat de schenkingen in de gemeenschap zouden vallen.

Conclusie A-G (ECLI:NL:PHR:2025:1330)

De cassatieklacht bevat allerlei onderdelen die worden verworpen en verder geen bespreking hoeven. De vrouw slaagt volgens de A-G niet in haar beroep dat het ontbreken van een uitsluitingsclausule over de schenkingen van haar moeder naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Het is onvoldoende dat het buitenlandse recht in kwestie geen algehele gemeenschap van goederen kent. Ook is van belang of de vrouw redelijkerwijs in staat is geweest om door het opmaken van huwelijkse voorwaarden te zorgen dat de Italiaanse erfenis volgens de (veronderstelde) wil van haar moeder niet door boedelmenging in de huwelijksgemeenschap valt. Ook bij voorhuwelijkse giften is dit relevant. De vrouw heeft op deze punten echter niets concreets aangevoerd, maar beperkt zich tot het stellen van de – uit uitsluitend de toepasselijkheid van het Italiaanse recht volgende – intentie van haar moeder. Alleen daarover valt verder niets naders te lezen in het middel, waarmee de A-G concludeert dat ook deze klacht niet tot cassatie kan leiden.

Hoge Raad

De Hoge Raad verwerpt het beroep van de vrouw zonder motivering, omdat het bij

beoordeling van deze cassatieklachten niet nodig is om antwoord te geven op vragen die van belang zijn voor de eenheid of ontwikkeling van het recht volgens artikel 81 lid 1 van de Wet op de rechterlijke organisatie.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 06-02-2026

ECLI: ECLI:NL:HR:2026:203

Zaaknummer: 25/01740

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

***Opheffing bewind en mentorschap na bekendwording
levenstestament. De kantonrechter is van oordeel dat de
uitdrukkelijke wens van betrokkene, zoals vastgelegd in haar
levenstestament, alsnog moet worden gevolgd.***

Feiten en omstandigheden

De kinderen van de voormalig echtgenoot van betrokkene vragen om opheffing van het bewind en mentorschap. Sinds kort zijn zij op de hoogte van een levenstestament dat betrokkene heeft gemaakt in 2015 waarin zij zijn aangewezen als vertegenwoordigers op vermogensrechtelijk en niet-vermogensrechtelijk vlak. Zij willen die rol nu op zich nemen. De huidige bewindvoerder en mentor stemmen hiermee in.

Beoordeling

Een levenstestament heeft voorrang op beschermingsbewind en mentorschap, gelet op het belang van de autonomie van betrokkene. In het levenstestament van betrokkene staat ook dat het de wens is om mentorschap en bewind te voorkomen. Lange tijd wist niemand van het bestaan van het levenstestament, maar nu het boven water is zal de kantonrechter de uitdrukkelijke wens van betrokkene volgen. Er zijn geen feiten en omstandigheden die daaraan in de weg staan.

Conclusie

De kantonrechter heft het bewind en mentorschap op.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 21-01-2026

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2026:699

Zaaknummer: 11902134 TD VERZ 25-1448 en 12054414 TD VERZ 26-23

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Opheffing bewind. De noodzaak van het bewind is duidelijk aanwezig, maar omdat het gedrag van betrokkene niet tot een zinvolle uitvoering van het bewind leidt, wordt het bewind toch opgeheven.

Feiten en omstandigheden

De (toekomstige) goederen van de betrokkene zijn eerder onder bewind gesteld wegens verkwisting of het hebben van problematische schulden. De bewindvoerder verzoekt de kantonrechter om opheffing van het bewind, omdat het bewind niet zinvol is. Er worden telkens nieuwe schulden gemaakt, waarbij betrokkene ook willens en wetens kredietchecks en het toezicht van de bewindvoerder omzeilt, het leefgeld wordt niet goed beheerd en de communicatie tussen de bewindvoerder en betrokkene is verstoord. Uit e-mails van betrokkene aan de rechtbank blijkt dat zij instemt met het verzoek.

Beoordeling

De kantonrechter ziet dat de noodzaak voor bewind duidelijk aanwezig is. Eerder is besloten het bewind niet op te heffen en zijn er afspraken gemaakt. Die afspraken mochten niet baten. Bij betrokkene is geen grondhouding aanwezig voor een zinvolle uitvoering van het bewind en het zelfredzaamheidstraject is spaak gelopen. Een nieuwe bewindvoerder zal hier geen verandering in aanbrengen. De kantonrechter zal daarom het verzoek van de bewindvoerder toewijzen. De betrokkene is hier niet over gehoord ter zitting. Echter blijkt uit haar uitvoerige e-mails aan de rechtbank en het feit dat zij kortgeleden zelf ook om opheffing heeft verzocht, dat zij ook wil dat het bewind wordt opgeheven. Ze is daarom niet opnieuw gehoord.

Conclusie

De kantonrechter heft het bewind op.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 29-01-2026

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2026:710

Zaaknummer: NL:TZ:0000350304:Boo1

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Afwijzing verzoek tot herroeping adoptie. De rechtbank heeft op basis van de ingediende stukken en de mondelinge behandeling niet kunnen vaststellen dat verzoeker een zwaarwegend belang heeft bij de herroeping van de adoptie en is ook niet overtuigd van de redelijkheid daarvan.

Feiten en omstandigheden

Verzoeker is geboren in Zambia. Bij beschikking van de High Court for Zambia uit 1995 is bepaald dat de adoptiefouders geautoriseerd zijn om verzoeker te adopteren. Verzoeker staat sinds 1995 ingeschreven op het adres van de adoptiefouders in Nederland. Bij beschikking van de rechtbank Zutphen uit 1998 is de adoptie van verzoeker door de adoptiefouders uitgesproken en is vastgesteld dat de adoptiefouders hebben verklaard dat verzoeker de geslachtsnaam van de adoptievader zal dragen. In 2025 heeft verzoeker zijn voornaam gewijzigd.

Verzoeker verzoekt de rechtbank om bij beschikking te bepalen dat de adoptie van verzoeker door de adoptiefouders wordt herroepen; dat de wijziging geschiedt doordat aan de desbetreffende akte een latere vermelding wordt toegevoegd overeenkomstig artikel 1:20 BW en dat een afschrift van de beschikking aan de ambtenaar van de burgerlijke stand wordt verzonden zodra de beschikking in kracht van gewijsde is gegaan.

Beoordeling en motivering

Een adoptie kan worden herroepen op verzoek van een geadopteerde (art. 1:231 BW). Het verzoek kan alleen worden toegewezen als de herroeping in het kennelijk belang van de geadopteerde is, de rechter van de redelijkheid van de herroeping is overtuigd en het verzoek is ingediend niet eerder dan twee jaren en niet later dan vijf jaren na de dag waarop de geadopteerde meerderjarig is geworden.

De termijn voor herroeping van de adoptie is voor verzoeker in beginsel verstreken. De rechtbank is van oordeel dat het stellen van een termijn in beginsel geen ongerechtvaardigde

inmenging oplevert in het door artikel 8 EVRM beschermde recht op family life. De termijn voor herroeping van een adoptie is opgenomen om de rechtszekerheid te kunnen waarborgen en de belangen van betrokkenen te beschermen. Uit de parlementaire geschiedenis blijkt dat de wettelijke termijn vooral is opgenomen om te voorkomen dat enkel materiële en zelfs onedele motieven een rol spelen. Naar het oordeel van de rechtbank is daarvan in dit geval geen sprake. Ook is de rechtbank van oordeel dat de termijn van herroeping van een adoptie in dit geval niet noodzakelijk is ter bescherming van de rechten en vrijheden van andere betrokkenen. Degenen die rechtstreeks worden getroffen door het verzoek – in dit geval de adoptiefouders – zijn in de procedure betrokken en hebben zich ook over het verzoek kunnen uitlaten. De rechtbank is daarom van oordeel dat het in dit geval niet verenigbaar is met artikel 8 lid 2 EVRM om vast te houden aan de termijn die in de wet is gesteld om een adoptie te kunnen herroepen. Dit betekent dat verzoeker ontvankelijk is in zijn verzoek.

Herroeping van een adoptie is een ingrijpende maatregel. Door herroeping houdt de familierechtelijke betrekking tussen de geadopteerde en de adoptieouders (en de juridische broers/zussen) op te bestaan en herleeft in beginsel de familierechtelijke betrekking met de oorspronkelijke juridische ouders. Dit heeft onder meer erfrechtelijke gevolgen. Gelet op deze ingrijpende gevolgen, is herroeping van een adoptie alleen mogelijk als het adoptiekind hier een zwaarwegend belang bij heeft en als de rechtbank overtuigd is van de redelijkheid van de herroeping (EHRM 20 mei 2010, ECLI:CE:ECHR:2010:0520JUD004227608 (*Kurochkin/Oekraïne*)).

De rechtbank heeft niet kunnen vaststellen of en waarom herroeping van de adoptie in het belang van verzoeker is. Verzoeker heeft in het verzoekschrift enkel (kort en zonder voldoende onderbouwende stukken) gesteld dat de relatie met de adoptiefouders moeizaam is, dat verzoeker geen familiale band met hen voelde, dat hij daarom therapie heeft gevolgd en dat er pogingen zijn gedaan om het contact te herstellen, maar dat dit niet is gelukt. Pas tijdens de zitting is duidelijk geworden hoe de adoptieprocedure is verlopen en hoe verzoeker zijn jeugd bij de adoptiefouders heeft ervaren. Zowel verzoeker als de adoptiefouders hebben aangegeven dat de adoptieprocedure lang heeft geduurd en voor alle betrokkenen ingrijpend is geweest. Zo is verzoeker bij de adoptiefouders geplaatst toen hij een aantal maanden oud was, maar is de adoptie pas in 1995 uitgesproken in Zambia en in 1998 in Nederland. Volgens de adoptiefouders is verzoeker in die periode meerdere keren bij hen weggehaald om teruggeplaatst te worden in het weeshuis waar hij voorafgaand aan de adoptieprocedure verbleef. Zowel verzoeker als de adoptiefouders hebben aangegeven dat verzoeker – vermoedelijk door deze gang van zaken – gediagnosticeerd is met een hechtingsstoornis.

De rechtbank gaat hierna verder in op de ingezette hulpverlening en de gesprekken tussen de adoptiefouders en verzoeker dat gestaakt is in 2024 waarna er geen contact meer is.

Verzoeker heeft in 2025 een voornaamswijziging verzocht en hoopt binnenkort ook zijn achternaam te kunnen wijzigen. Verzoeker heeft tijdens de zitting meerdere keren aangegeven dat hij zich altijd ‘anders voelde’ en nooit volledig onderdeel uitmaakte van het gezin van de adoptiefouders. De adoptiefouders hebben dit tijdens de zitting ook erkend en daarbij aangegeven dat zij destijds door de betrokken hulpverleningsinstanties het advies hebben gekregen om niet te veel affectie naar verzoeker te tonen. De rechtbank wil benadrukken dat het invoelbaar is dat verzoeker daardoor niet altijd de warme familieband heeft ervaren waar hij wel behoefte aan had. Ook kan de rechtbank zich voorstellen dat de band tussen verzoeker en de adoptiefouders door het verschil in visie over de opvoeding verstoord is geraakt. Tegelijkertijd kan de rechtbank niet enkel op basis van dit visieverschil vaststellen dat herroeping van de adoptie kennelijk in het belang van verzoeker is. Herroeping van de adoptie heeft tot gevolg dat de familierechtelijke banden tussen verzoeker en de adoptiefouders volledig worden verbroken. Voor de rechtbank is onvoldoende komen vast te staan dat dit een oplossing vormt voor de klachten waar verzoeker mee kampt. Daarmee is het voor de rechtbank niet duidelijk of de klachten die verzoeker ervaart daadwerkelijk voortkomen uit de adoptie, of herroeping van de adoptie bijdraagt aan vermindering van die klachten en daarmee ook of herroeping van de adoptie wel in het belang van verzoeker is.

Conclusie

De rechtbank wijst het verzoek tot herroeping van de adoptie af.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 07-01-2026

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2026:314

Zaaknummer: 202171

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Eenhoofdig gezag artikel 1:253n BW. Anders dan de rechtbank is het hof van oordeel dat het aannemelijk is dat er een onaanvaardbaar risico is dat de minderjarigen klem of verloren zullen raken tussen de ouders en acht het hof de beëindiging van het gezag ook noodzakelijk. De zeer formalistische strijd van de man gecombineerd met een sterk zwart-witbeeld van de wereld om hem heen, moet in het belang van de minderjarigen stoppen. Hiermee wordt immers voorbijgegaan aan de werkelijke belangen van de minderjarigen, en de man komt hiermee tussen de hulpverlening en de minderjarigen te staan. Deze houding heeft een schadelijk effect en versterkt – ondanks alle goede bedoelingen van de man – uiteindelijk hun problematiek.

Feiten en omstandigheden

Partijen zijn de ouders van twee minderjarigen geboren in 2010 en 2013. De ouders oefenen het ouderlijk gezag gezamenlijk uit. De minderjarigen zijn in 2023 onder toezicht gesteld. Vanaf 2025 zijn ook machtigingen verleend tot uithuisplaatsing. Ook zijn twee bijzondere curatoren benoemd teneinde de minderjarigen in en buiten rechte te vertegenwoordigen. Minderjarige 1 woont bij de vrouw en de stiefvader. Minderjarige 2 verblijft op een gesloten groep van accommodatie voor jeugdhulp.

Grieven

De vrouw verzoekt het hof om de bestreden beschikking, waarbij de rechtbank het gezamenlijk gezag in stand heeft gelaten, te vernietigen, en, opnieuw rechtdoende in hoger beroep het verzoek van de vrouw tot eenhoofdig gezag over de minderjarigen toe te wijzen.

De man voert verweer en verzoekt het hof om het hoger beroep van de vrouw ongegrond te verklaren, althans haar verzoek af te wijzen, dan wel de vrouw niet-ontvankelijk te verklaren in haar hoger beroep.

Standpunten

De vrouw stelt onder meer dat de rechtbank amper heeft gekeken naar de veel bredere problematiek die speelt en waarin beide minderjarigen klem en verloren zijn geraakt. De rechtbank heeft haar beoordeling slechts beperkt tot de (on)mogelijkheden tot communicatie tussen partijen en verder geen aandacht besteed aan de oorzaken ervan. Door het door de man permanent ten onrechte blijven benoemen van de onveiligheid bij de vrouw thuis, het stelselmatig herhalen van wantrouwen jegens de vrouw en haar echtgenoot, de beschuldigingen van ouderverstoting aan haar adres, het wantrouwen van hulpverleners en instanties, het doen van aangiftes, meldingen bij Veilig Thuis, en het indienen van klachten bij de betrokken instanties kiest de man in zijn handelen voor een modus operandi waarbij de minderjarigen klem en verloren zijn geraakt. De vrouw wil dat de minderjarigen de hulp krijgen die zij nodig hebben.

De man stelt onder meer dat hij wenst, net als de vrouw, dat de minderjarigen de hulp krijgen die zij nodig hebben en dat zij uit deze strijd komen. De communicatie tussen partijen verloopt weliswaar moeizaam, maar dit betekent niet dat zij niet in staat zijn om op een behoorlijke manier invulling te geven aan het gezamenlijk gezag. De man is een kritische vader, maar dit maakt niet dat hij niet in staat is tot gezamenlijke gezagsuitoefening. Dat de man meldingen maakt, aangiften doet en dergelijke kan geen reden zijn om hem niet langer met het ouderlijk gezag te belasten. Daar komt volgens de man bij dat beide minderjarigen aangeven bij de man te willen wonen, althans meer tijd met hem te willen doorbrengen.

De bijzondere curatoren hebben verklaard dat de huidige gezinsdynamiek ernstig is ontwricht en een blijvend risico vormt voor de ontwikkeling van beide minderjarigen. Zonder passende interventies dreigt de situatie verder te escaleren en dreigt met name voor minderjarige 2 het reële gevaar dat de band met haar moeder niet wordt hersteld. Dit zou voor haar een zeer schadelijke en ingrijpende consequentie hebben: het verder opgroeien zonder haar moeder. Ook voor minderjarige 1 is het in haar belang dat er systemisch en specialistisch wordt gewerkt aan het doorbreken van de destructieve patronen binnen het gezin. Bij aanvullend verslag hebben de bijzondere curatoren verklaard dat minderjarige 1 ten aanzien van het gezag heeft aangegeven dat zij weet wat dat inhoudt en dat zij vindt dat beide ouders het gezag moeten houden, omdat zij wil dat de ouders allebei kunnen meekijken bij belangrijke beslissingen. Uit het gesprek met minderjarige 2 is naar voren gekomen dat zij ten aanzien van het gezag wil dat haar vader, en niet haar moeder, het gezag over haar uitoefent. De bijzondere curator maakt zich zorgen om minderjarige 2 en ziet, net als de gedragsdeskundige, de verharding in haar houding en de voortdurende sterke afwijzing richting haar moeder.

Op de zitting is toegevoegd dat de bijzondere curatoren de beëindiging van het gezag van de

man in eerste instantie prematuur vonden. De constante stroom van communicatie en klachten vanuit de man leidt echter tot voortdurende onrust. Het contact tussen minderjarige 2 en de man is op dit moment bovendien schadelijk. Bijzondere curator 1 meent dat de beëindiging van het gezamenlijk gezag een rol zou kunnen spelen in de verbetering van de huidige situatie (waar met name minderjarige 2 in zit), dat zou in het belang van de minderjarigen zijn. Dat maakt het voor de instanties namelijk makkelijker om zich te richten op het hoogstnoodzakelijke, namelijk de behandeling van de minderjarigen, in plaats van op de communicatie met de man.

De gecertificeerde instelling heeft op de zitting, samengevat, verklaard dat zij overspoeld worden met mails vanuit de man. Daarbij wordt de man ook persoonlijk richting de jeugdbeschermers. Dat maakt de uitoefening van hun taak lastig. De gecertificeerde instelling ziet twee minderjarigen die erg belast worden door de huidige situatie. Het is triest dat minderjarige 2 nu op een gesloten groep verblijft, maar dat is nodig om tot een eigen identiteit te komen. Minderjarige 2 wil geen gedoe en de gecertificeerde instelling denkt dat het een overlevingsstrategie van haar is dat zij voor één ouder kiest.

Beoordeling en motivering

Anders dan de rechtbank is het hof van oordeel dat uit de stukken en hetgeen op de zitting naar voren is gebracht, aannemelijk is geworden dat er een onaanvaardbaar risico is dat de minderjarigen klem of verloren zullen raken tussen de ouders en dat niet te verwachten is dat hierin binnen afzienbare tijd voldoende verbetering zal komen. Ook acht het hof de beëindiging van het gezag van de man in het belang van de minderjarigen noodzakelijk. Het hof neemt daarbij een aantal feiten in aanmerking. Kort samengevat gaat het over het verblijf van minderjarige 2 op een gesloten groep van een accommodatie voor jeugdhulp; dat zij haar moeder niet wil zien en de stagnatie in de hulpverlening voor beide minderjarigen. Verder dat alle betrokken hulpverleningsinstanties al hebben aangegeven niet langer met de man te kunnen en willen werken. Naar voren komt dat het handelen van de man erg belastend is voor alle bij deze zaak betrokkenen. De zeer formalistische strijd van de man voor een handelen van eenieder dat steeds strikt in overeenstemming met alle regels dient plaats te vinden, en waarbij overal vooraf voorwaarden aan worden gesteld, gecombineerd met een sterk zwart-witbeeld van de wereld om hem heen, moet in het belang van de minderjarigen stoppen. Hiermee wordt immers voorbijgegaan aan de werkelijke belangen van de minderjarigen, en de man komt hiermee tussen de hulpverlening en de minderjarigen te staan. Deze houding heeft een schadelijk effect en versterkt – ondanks alle goede bedoelingen van de man – uiteindelijk hun problematiek. Minderjarige 2 verblijft inmiddels zelfs op een gesloten plek, onder meer om op die manier los te komen van de (ideeën van de) man en te leren voor zichzelf te denken. Dat is een situatie die door alle betrokkenen als heel verdrietig wordt gezien, maar de

realiteit is dat beide minderjarigen nog een lange weg hebben af te leggen, met inzet van intensieve en stabiel voortgezette hulpverlening. De beëindiging van het gezag van de man over de minderjarigen is daarvoor op dit moment noodzakelijk. Daarbij neemt het hof in het bijzonder nog in overweging dat de gecertificeerde instelling op de zitting heeft toegezegd de man ook na beëindiging van zijn gezag over de minderjarigen bij de hulpverlening te zullen blijven betrekken en heeft aangegeven dat de gezinsopname gewoon kan doorgaan.

Conclusie

Het hof beëindigt het gezamenlijk gezag van de ouders, bepaalt dat het gezag over de minderjarigen voortaan alleen aan de vrouw toekomt en verklaart de beschikking uitvoerbaar bij voorraad.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 21-01-2026

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2026:103

Zaaknummer: 200.355.947/01

Wetsartikelen: